

І суваю наугайтес,
В свого не цурайтес...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОВОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редакції і Адміністрації:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 228. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, TUESDAY, NOVEMBER 26, 1957 ЦЕНТІВ 5 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, ВІСІОК, 26-го ЛИСТОПАДА 1957 No. 228. VOL. LXIV.

ПОЧИНАЄТЬСЯ СЛІДСТВО В СЕНАТІ В СПРАВІ КЕРОВАНИХ РАКЕТ

РЕСПУБЛІКАНЦІ ТВЕРДЯТЬ, ЩО СПІЗНЕННЯ НА-
СТАЛО ВНАСЛІДОК ЗАНЕДБАННЯ КОЛИШНЬОГО
ПРЕЗИДЕНТА ТРУМАНА

Вашингтон. — Сенатська Підкомісія Готовості почала в понеділок 25 листопада слідство в справі продукції керованих ракет в цій країні. Це слідство має відбуватися в дусі "двопартійності", хоч республіканці почали протиопозицію і твердять, що ЗДА спізнилася з продукцією керованих ракет внаслідок того, що цю справу заведдав колишній президент Гаррі С. Труман. Спочатку відбудеться відкритий перелік свідків, а після того воно буде відбудуватися за закритими дверима. Мають зізнатися "батько воднової бомби" науковець д-р Едвард Теллер, секретар оборони, Г. МекЕлрой, директор Центральної Розвідної Агенції Аллен В. Доллес і члени збройних сил, які цікавилися продукцією керованих ракет. Після того відбудеться детальне переслухання в цій справі між 13 і 17-м грудня цього року. Д-р Теллер вже говорив на цю тему в телевізії і сказав, що "ЗДА в ділянці продукції керованих ракет програвали більшу битву як у Перл-Гарборі", дозволивши СРСР випередити себе в продукції керованих ракет і в випусненні штучного супутника Землі. Представники підкомісії заявили, що підчас переслухання не будуть шукати "жовтого козла", тільки схочуть пізнати правду, щоб можна було направити те, що

ПОЛІТИЧНА І ДИРЕКЦІЙНА РАДИ УНН ВІДБУЛИ СВОЇ ЗБОРИ

ПРОФ. М. ЧУБАТОГО ЗВІЛЬНЕНО З ОБОВ'ЯЗКІВ
РЕДАКТОРА "УКРАЇНСЬКОГО КВАРТАЛЬНИКА"

Нью-Йорк. — Минулої суботи, 23-го листопада, Політична і Дирекційна Ради Українського Конгресового Комітету відбули тут свої звичайні збори, під час яких розглянуто і вирішено ряд актуальних проблем, між якими було й рішення звільнити негайно проф. Миколу Чубатого з обов'язків редактора англомовного органу УНКА "Українського Квартальника". Це рішення винесла Дирекційна Рада більшістю 24 голосів проти трьох, приймаючи в цій справі рекомендацію Екзекутиви УНКА, винесену на нарадах попереднього дня більшістю 9 гол. проти 2.

Екзекутива з черги діла на рекомендацію Редакційної Колегії та Комісії публікації і інформації. Причиною цієї акції був довгий конфлікт між дотеперішнім редактором "Українського Квартальника" та поодинокими органами УНКА, зокрема, Редакційною Колегією і Комісією публікації, що проявився також і на сторінках самого "Українського Квартальника" публікацією двох заяв більшої частини Редакційної Колегії. Остаточне звільнення проф. М. Чубатого з обов'язків редактора "Квартальника" перерішив лист проф. Чубатого до "Достойного Нікіти Сергієвича" Хрущова, висланий з кінцем минулого року та опісля опублікований без відомості і згоди Редакційної Ко-

В НЬОУРКІ ВШАНОВАНО ПІОНЕРСЬНІ ЗАСЛУГИ ПРОФ. Т. КАСЬКОВА

Нью-Йорк. Н. Дж. Минулої суботи, 23-го листопада, місцеві Українська Громада вшанувала концертним і бенкетом одного із найзаслуженіших американсько-українських піонерів, проф. Теодозія Каськова, основоположника багатьох центральних і місцевих організацій та невідомою працівника на громадському, культурному і виховному полі. Імпреза відбулася в заповнений по березі залу Української Централі і її влаштував хор "Боян" при парафії св. Івана Хрестителя, основником і довголітнім (48 років) диригентом якого був Ювілей. Спеціальну грамоту надіслав до Ювілея Пана Пій XII, а свої благословення переслали Митрополит Кир Максим Германюк з Канади і Архипіскуп Кир Константин Богачевський з Філадельфії. Особисто вітали Ювілея від "Провидіння" його гол. предсідник вч. о. Вол. Білінський, а від Українського Народного Союзу його гол. касир Роман Слободян, як та-

УСПІШНИЙ КОНЦЕРТ ІІ МАЦОК В НЬОУРКУ

Старанням Укр. аїнського Літературно-Музичного Клубу в Нью-Йорку в суботу 23-го листопада відбувся в залі "Джуніор Гай Скул" при Евангелістському храмі успішний концерт ІІ Мацок, відомої нашої співачки-сопрано з Бразилії. В першій частині вона відспівала арії з опер Стравеллі, Вергевена, Моцарта і Пуччіні та "Арієту" Дуранте, а в другій частині виконала три бразильські народні пісні та компози-

ХОР "ДУМКА" В НЬОУРКУ ВІДМОЛОДЖУЄТЬСЯ

Нью-Йорк. — Відомий чоловічий хор "Думка", що впродовж свого 8-літнього існування здобув собі славу не тільки одного із найкращих наших хорів, але й сам по собі важливою культурною інституцією, в останньому числі "Відмолодився" на щонайменше 20 років, прийнявши у свій склад поважну кількість співачок молодшого віку. "Відмолдження" хору "Думка", як і його діяльність, пляни та цілі, зокрема, ідейність в тій жертовній праці були темою промови іж. А. Осадця, одного з піонерів того хору, під час товариської зустрічі хо-

Д-Р БРЕНТАНО КОНФЕРУЄ З ДОЛЛЕСОМ

Під час своїх дводенних відвідин у Вашингтоні міністер закордонних справ Західної Німеччини д-р Гайрліх фон Брентано відбуде низку розмов із державним секретарем Джаном Фостером Доллесом у справі грудневої конференції НАТО

Король Мохаммед V перебуватиме у ЗДА понад 2 тижні

Вашингтон. — Марокканський король Мохаммед V, який в понеділок 25 листопада прибув в год. 11 перед пол. на військове летовище у Вашингтоні, переведе три дні у столиці країни з офіційними відвідами, під час яких відбудеться прийняття та наради. 28-го м. король розпочне неофіційну частину своїх відвідин, яка триватиме найменше 12 днів. Він полетить спершу до Вільямсбургу у стейті Вірджинія. Коли він нестиме під час офіційних прийняття марокканський одяг, то, подорожуючи до З'єдинених Держав, матиме на собі цивільне одягання, як його носить під час своїх подорожей по Італії й Єгипті. З Вільямсбургу Мохаммед V полетить до Техасу, на запрошення тамашнього губернатора Прайса Денієльса. Назавтра губернатор зробив королеві правдиву присягу, приславши йому через тексас-

Французькі радикали хочуть припинення війни в Альжирі

Страсбург. — На конгресі французької Радикальної партії, що відбувається тут, прийнято великою більшістю, бо 618 голосами, резолюцію з вимогою започаткувати переговори із Марокком і Тунісією в справі припинення війни в Альжирі. Прийнято цю резолюцію на домагання провідника Радикальної партії Пера Мендеса Франса і проти волі нового прем'єра Франції, теж видатного члена Радикальної партії, Фелікса Гаярра. В резолюції закликається уряд проступовати шляхи і можливості закінчення конфлікту між Францією і північно-африканськими країнами і приготувати створення Північно-африканської спільноти. Приймаючи таку резолюцію, більшість делегатів конгресу прийняла, але вже тільки 472 голосами, теж і резолюцію підтримувану прем'єром Гаяром, щоб перед започаткуванням нових згаданих переговорів французьке Наці-

Українська громада в Елізабеті відзначила Листопадові Роковини Академією і збіркою на Народний Фонд

Елізабет, Н. Дж. — Заходо-Центрального Комітету Об'єднаних Українських Товариств міста Елізабет, Н. Дж., відбулася в неділю 24 листопада Академія, присвячена роковинам Листопадового Чину. Академією відкрив промовою предсідник Комітету п. Пітковський і на дальшу її програму склалися виступи капелі бандуристів ім. Гната Хоткевича під проводом проф. видатних українських співаків, як Миколаска Скала. Стараційський, п-ні Іл. Мацюк з Бразилії та п-ні Баранська-Ордаси.

У ВАШИНГТОНІ ЗАКІНЧИЛИСЯ НАРАДИ ДОЛЛЕСА ІЗ БРЕНТАНОМ

Вашингтон. — Міністер закордонних справ Західної Німеччини д-р Гайрліх фон Брентано, прибувши в суботу 23 листопада до ЗДА, відбув на протязі двох днів низку розмов і нарад з державним секретарем Джаном Фостером Доллесом. Темою нарад була справа конференції держав НАТО, що має відбутися в грудні ц. р. у Парижі, зокрема, і як згодуються, мало бути теж обговорювана справа безпосередніх обов'язкових консультацій між державами НАТО перед прийняттям будь-яких важливих політичних і військових рішень. У переданні журналістам під час свого від'їзду заявив, д-р Брентано ствердив, що наради з Доллесом були цілком задовільні й успішні. Відносно часу із днів Брентано заперечив, начебто він мав підтримувати ідею обов'язкових консультацій між державами НАТО. У розмовах з Доллесом, на думку політичних обсерваторів, Брентано мав ще обстоювати важливі політичні аспекти у вирішенні таких інших військових питань. Перед своїм від'їздом із ЗДА Брентано відбуде розмову із міністром закордонних справ Франції Христіаном Піно, який перебуває тепер у Вашингтоні. Із ЗДА д-р Брентано відлітає літаком до Риму, де він разом із президентом Західної Німеччини Теодором Гойсом продовжуватиме наради з італійським урядом у справах німецько-італійської політики, започатковані ще минулого тижня.

Совети відмовляються від участі у Роззброєній Комісії ООН

Об'єднані Нації, Н. П. — Советська делегация до ООН опублікувала заяву, в якій стверджує, що вона не братиме участі в працях Роззброєної Роззброєної Комісії ООН, створеної Генеральним Зібранням ООН для розгляду роззброєння пропозицій західних держав. Ці пропозиції були передані згаданій комісії після того, як Совети відкинули їх роззброєнню конференції в Лондоні в серпні ц. р. Советська заява є відповіддю на прийняту 24 державами резолюцію в справі продовження роззброєнних переговорів на базі пропозицій західних держав і в рамках ООН і відносно із цим відкиненням резо-

Кеннан пропонує неутральність Німеччини

Лондон. — Колишній американський посол в Москві Джордж Ф. Кеннан пропонує на станції "Брітш Бродкестинг Корпорейшн" і домагався, щоб з обох боків теперішніх німецьких держав створити умову неутральності німеччини в державу, і тим способом можна перемогти той мертвий пункт, який тепер настав в справі об'єднання двох німецьких республік. Кеннан вірить, що коли б вдалося добитися того, що з обох Німеччин вийшли б всі закордонні війська і коли б проголосити, що ця об'єднана Німеччина буде неутральна на випадок якогось конфлікту між Сходом і Заходом, тоді вдалося б успішно розв'язати німецьке питання. Кеннан думає, що німецька проблема є найважливішою нерозв'язаною проблемою в світі, і коли б її вдалося розв'язати, тоді можна б розв'язати і справу інших східно-європейських держав. Кеннан пригадав, що і Нікіта С. Хрущов натякав на те, щоб забрати чужі війська з Німеччини.

У СВІТІ

● Лайка, що літала в "Спутник", відстоїла згадки у дбахах в Об'єднаних Націях. Представник Уругваю, Адольфо Тесера, великий прихильник анімізму, промовляючи на Комісії ООН для соціальних і гуманітарних справ, висловив обурення, що Совети без мінової потреби, під плащом наукових дослідів, вислали в міжпланетарні простори собаку, щоб її там заморити голодом. Советський представник Андрей Фомін ствердив, що Лайку переставили на той світ "думним способом".
● Совети продали минулого тижня в Лондоні золото на суму \$50 мільйонів. Кожною сесією вони позбуваються частини своїх золотих резервів, продаючи їх за західну валюту, щоб оплатити нею імпортовані товари і утримувати свої закордонні амбасди та імпігунський і пропагандистський апарат. Останній транспорт советського золота до Англії привезено на вантажному пароплаві "Балтика".
● Тіто вже позбувся свого "люмбаго". Проте, лікарі порадили йому "змінити клімат". В Югославію він тепер гостро відрі, і тому югославський диктатор думає протягом зимових відпусток середню і східну та

Летунство вистрелило штучні „метеори“ в міжпланетні простори

Бедфорд, Массачусетс. — Команда летунства повітряно-морської авіації 22-го листопада, що вдалося вистрелити в міжпланетні простори малі штучні „метеори“. В цьому повідомленні стверджується, що найменше два такі „метеори“ вилетіли поза обсяг притягання землі і полетіли в міжпланетарні простори. Це значить, що людино по раз перший в нашій історії вдалося випустити предмет в міжпланетарні простори. Але на основі цього осягу не можна робити висновків про можливість лету людини в міжпланетні про-

Протиатомові бомбовища мали б коштувати 20 мільйонів доларів

Вашингтон. — Окремий Комітет, який мав обмірковувати забезпечення цивільного населення проти ворожого летунського нальоту, склав звіт Крайовій Раді Безпеки і Урядові Оборонної Мобілізації, в якому запропонував побудувати протиатомові бомбовища коштум 20-ох мільйонів доларів. Та гадають, що немає вигляду, щоб уряд старався здійснювати той проєкт, хоч президент Айсенгавер мав на думці проєкт цього Комітету, коли в своїй промові в Оклахомі Сіті 14-го листопада говорив про те, що в майбутньому „треба буде значно збіль-

В АМЕРИЦІ

● Голова кампанії за збірку фондів на Американській Церковній Хрест, емеритований генерал Льюїс Д. Клей, повідомляє, що ця добродійна інституція планує в 1968 році зібрати 95 мільйонів доларів. (В 1957 році зібрано 85 мільйонів доларів). АЧХ від 1955 року видає на допомогу для людей, які потерпіли від стихійних катастроф, 55 мільйонів доларів.
● Крайове товариство для Плеканія Домашньої Птиці, як і кожного року, подарувало Президенту Айсенгаверові на „День Подяки“ індику вагою 40 фунтів, привезеного до 850 миль із Гавани, Ілліной. Цього індику істиме вся родина Президента — він, його дружина, син, майор Джон Айсенгавер, невістка та четверо внуків.
● Продаж шматка збільшився протягом перших 9-ти місяців

